

Förvaltning och avdelning

Handläggare: Therese Apelgren
Titel: Brottsförebyggande samordnare
E-post: therese.apelgren@norrtalje.se

Till: Kommunstyrelsens arbetsutskott

Lägesbild inklusive åtgärdsplan för Norrtälje kommun 2024–2026. Utifrån lagen om kommuners ansvar för det brottsförebyggande arbetet

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår:

Kommunstyrelsen godkänner lägesbild inklusive åtgärdsplan för Norrtälje kommun 2024–2026 utifrån Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete.

Sammanfattning av tjänsteutlåtandet

Från och med den 1 juli 2023 har kommunen ett brottsförebyggande ansvar enligt Lag (2023:196). Syftet med lagen är att säkerställa att kommunen utifrån ett kunskapsbaserat arbetssätt tar ställning till behovet av brottsförebyggande åtgärder och skapar förutsättningar för samordning av det brottsförebyggande arbetet inom kommunen.

Kommunen ska bland annat ta fram en lägesbild. Enligt lagen ska lägesbilden innehålla en kartläggning av brottsligheten, dess omfattning och konsekvenser, annan information av betydelse samt en analys av kartläggningen och informationen. Utifrån lägesbilden ska kommunen ta ställning till behovet av åtgärder för att förebygga brott och formulera detta i en åtgärdsplan. Åtgärdsplanen ska enligt lagen vara beslutad den 1 juli 2024.

Ärendet

Beskrivning

År 2023 fick kommuner ett lagstadgat brottsförebyggande ansvar. En del i den nya lagstiftningen är att kommunen ska ta fram en lägesbild som beskriver brottsligheten och dess konsekvenser inom kommunens geografiska område. Syftet med kartläggningen är att beskriva brottsligheten i kommunen; dess art, omfattning och konsekvenser. Utifrån det sammanvägs resultaten till en samlad lägesbild för kommunen. Målet med lägesbilden och dess åtgärdsplan är att kommunen med ett kunskapsbaserat brottsförebyggande arbetssätt ska minska brottsligheten och öka tryggheten i kommunen.

Fokusområden för det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet är en sammanvägning av statistik, trygghetsundersökningar på både regional och lokal nivå, lokal kännedom samt sakkunskap. I framtagandet av åtgärdsplanen har samtliga förvaltningar involverats och interna behov och processer har beaktats för att åtgärdsplanen ska bli ändamålsenlig och möjlig att implementera i respektive förvaltnings pågående arbete. Åtgärder som anges i åtgärdsplanen ska integreras i förvaltningarnas brottsförebyggande arbete.

Fyra områden har identifierats, som behöver prioriteras i det förebyggande arbetet för att åstadkomma en positiv utveckling.

- Unga i riskzon.
- Förebyggande arbete kring brottsutsatta och våld i nära relation, med extra fokus på barn och unga.
- Trygghet i offentlig miljö.
- Välfärdsbrott, kriminell ekonomi och otillåten påverkan.

Fokusområdena är gemensamma för hela Norrtälje kommuns geografiska område.

Under varje fokusområde finns ett antal konkreta åtgärder som kommunen ska genomföra. För varje åtgärd finns en eller flera ansvariga aktörer, förvaltningar och i vissa fall även enheter/avdelningar. Några av åtgärderna är mindre omfattande och genomförs redan av utpekad förvaltning inom ordinarie verksamhet, medan andra åtgärder är mer omfattande och kräver samverkan mellan fler aktörer för att kunna verkställas.

Kommunen ska minst vartannat år revidera lägesbilden och följa upp åtgärdsplanen.

Lagkrav

Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete.

Koppling till gällande styrdokument

Norrtälje kommuns Trygghets- och säkerhetsstrategi.

Norrtälje kommun och Lokalpolisområde Norrtälje, Medborgarlöfte 2024.

Norrtälje kommun och Lokalpolisområde Norrtälje, Lokal överenskommelse avseende samverkan om brottsförebyggande arbete mellan Norrtälje kommun och lokalpolisområde Norrtälje 2019–2024.

Ekonomiska konsekvenser och riskanalys

Utifrån lag om kommuners ansvar för det brottsförebyggande arbetet har kommunen erhållit statsbidrag baserat på antal invånare i Norrtälje kommun.

Åtgärderna i åtgärdsplanen förväntas rymmas inom respektive förvaltnings ordinarie budget.

Barnrättsperspektivet

Barnrättsperspektivet är en central del i det brottsförebyggande arbetet och ska genomsyra alla insatser som riktar sig till barn och unga. Barn och ungas perspektiv lyfts specifikt i den samlade lägesbilden både kopplat till deras livsvillkor, deras utsatthet för brott och deras upplevda trygghet. Samtliga åtgärdsförslag syftar att långsiktigt bidra till bättre levnadsförhållande för alla medborgare i Norrtälje kommun. Det finns dock ett extra fokus på barn och ungdomar genom att flertalet av insatserna syftar till att minska risken för att barn och ungdomar hamnar i missbruk eller kriminalitet.

Förvaltningens analys och slutsatser

Inom ramen för nya Socialtjänstlagen pågår just nu ett samverkansarbete mellan Socialförvaltningen, Kommunalförbundet Sjukvård och Omsorg och Kommunstyrelsen. Arbetet inför omställningen till den nya Socialtjänstlagen sker parallellt med implementeringen av den Kommunala Brottsförebyggande lagen. Dessa två arbetsprocesser behöver över tid samordnas.

En annan viktig parameter är det faktum att kommunen har ett begränsat ansvar när det kommer till det brottsförebyggande arbetet. Kommunen kan genom att arbeta med situationell prevention minska risken för att personer ska begå brott i kommunen. Kommunen kan även via utbildning- och kunskapssatsningar öka medvetenheten hos kommuninvånarna om hur man skyddar sig mot brott. Att erbjuda tidiga insatser till barn och unga vilka riskerar att utveckla ett kriminellt beteende är även det att arbeta brottsförebyggande. Ansvaret och möjligheten att arbeta bekämpande och motverka den grövre brottsligheten är uteslutande Polismyndighetens ansvar.

Tidplaner

Åtgärdsplanen ska vara beslutad senast den 1 juli 2024.

Kommunen ska minst vartannat år revidera lägesbilden och följa upp åtgärdsplanen.

Anette Madsen
Kommundirektör
Kommunstyrelsekontoret

Johan Hernman
Stabs- och planeringschef
Kommunstyrelsekontoret

Bilagor

Bilaga 1 - Lägesbild Norrtälje kommuns brottsförebyggande arbete 2024–2026.

Bilaga 2 - Brottsförebyggande åtgärdsplan Norrtälje kommun 2024–2026.

Beslut skickas till

Handläggare av ärendet.